

MIŠIŲ EIGA SU ŽMONĖMIS

Pradžia

1. Atėjimas prie altoriaus

Žmonėms susirinkus, kunigas su patarnautojais eina prie altoriaus. Giedamas arba garsiai skaitomas įžangos giedojimas. Jei niekas negieda ir neskaito, pats kunigas, pasisveikinęs su žmonėmis, perskaito įžangos priegiesmį.

2. Pasisveikinimas

Atėjęs prie altoriaus, su patarnautojais priklaupia ar nusilenkia, altorių pabučiuoja ir, jei numatyta¹, pasmilko. Paskui su patarnautojais eina prie kėdžių.

Įžangos giedojimą baigus, kunigas ir tikintieji stovėdami persižegnoja; kunigas, pasisukęs į žmones, taria:

VardaŅ Diėvo Tėvo, iř Sūnaūs, iř Šventōsios Dvāsios.

Žmonės atsako:

Āmen.

Skėsdamas rankas, kunigas sveikina žmones:

Viėšpatš sū jumis.

Žmonės atsako:

Iř sū tavimi.

Arba kunigas:

Viėšpaties Jėzaus Kristaus malōnė, Diėvo Tėvo mėilė
iř Šventōsios Dvāsios bendrystė tebūna sū jumis visaīs.

Žmonės:

Iř sū tavimi.

Arba kunigas:

Diėvo, mūsų Tėvo, ramybė, Viėšpaties Jėzaus Kristaus malōnė
iř Šventōsios Dvāsios pagūoda tebūna sū jumis visaīs.

¹ Posakis „jei numatyta“ šioje ir kitose vietose reikią pageidavimą, kad taip būtų daroma, kur ir kada yra tinkamos sąlygos.

Žmonės:

Iř sū tavimi.

Vyskupas, pirmą kartą Mišiose sveikindamas žmones, sako:

Ramybė jums.

Žmonės atsako:

Iř táu, Ganýtojau.

Kunigas, diakonas ar kitas įgaliotas patarnautojas gali tikinčiuosius trumpai supažindinti su tos dienos Mišiomis.

3. Gailėsčio aktas

Kunigas paragina tikinčiuosius gailėtis dėl nuodėmių:

Bróliai sėserys, ruōšdamiesi švėsti išgānyimo pāslaptis,
prisipažinkime nusikalėtę iř mėlskime Diėvą atleidimo.

Po trumpos tylos visi kartu kalba:

PRISIPAŽĮSTU visagāliam Diėvui iř jums, bróliai sėserys,
kād labai nusidėjau
mintimis, žōdžiais, darbaīs iř apsileidimais.

(Mušdamiesi į krūtine):

Esū kaļtas, esū kaļtas, esū labai kaļtas.

Todėl prašau Švenčiāusiają Mergėlę Mariją,
visūs āngelus iř šventuosius,
iř jus, bróliai sėserys,
mėlsti už manė Viėšpatį Diėvą.

Kunigas meldžia atleidimo:

Tepasigāli mūsų visagālis Diėvas
iř, atlėidęs kaltės,
tenūveda mūs ĩ āmžinąjį gyvėnimą.

Žmonės atsako:

Āmen.

Arba kunigas:

Bróliai sėserys, ruōšdamiesi Diėvo žōdžio klausýtis
iř Kristaus aukojė dalyvāuti,
prašýkime Diėvą nuodėmių atleidimo.

Po trumpos tylos:

- K. Viėšpatie, ėsame tau nusidėję.
 A. Pasigailėk mūsų!
 K. Viėšpatie, būk mums gailestingas.
 A. Suteik mums išgānymā.
 K. Teatlėidžia, tedovanōja iř tepanaikina mums nuodėmes
 visagālis iř gailestingas Viėšpats.
 A. Āmen.

Arba kunigas:

Pradėdami šventāsius Mišiās, prisimiņkime sāvo kaltės
 iř meļskime Diėvā atleidimo.

Po trumpos tylos:

- K. Siūstas gūdyti nuodėmės sužeistū širdžiū,
 Viėšpatie, pasigailėk!
 A. Viėšpatie, pasigailėk!
 K. Atėjęs šaūkti i ātgailā nusidėjėliū,
 Kristau, pasigailėk!
 A. Kristau, pasigailėk!
 K. Ižeņges pās Tėvā mūsų užtařti,
 Viėšpatie, pasigailėk!
 A. Viėšpatie, pasigailėk!
 K. Tepasigāli mūsų visagālis Diėvas
 iř teatlėidžia mums nuodėmes,
 kād tyra širdimi dalyvāutume šiojė šventojė aukojė.
 A. Āmen.

Po pastarosios gailėsčio formulės praleidžiami maldavimai *Kyrie, elei-
 son—Viėšpatie, pasigailėk.*

Gailėsčio aktā (iř maldavimus) atstoja numirėlio atlydėjimas i bažnyčiā, kitos
 apeigyne išvardytos apeigos iř liturginės Valandos.

4. Maldavimai

Kunigas su žmonėmis arba patys žmonės gieda ar kalba maldavimus (jeigu jie
 nebuvo įjungti i gailėsčio aktā).

K. KÝRIE, ELEÍSON!	A. Kýrie, eleíson!
K. Christe, eleíson!	A. Christe, eleíson!
K. Kýrie, eleíson!	A. Kýrie, eleíson!

Arba:

K. VIĖSPATIE, PASIGAILĖK!	A. Viėšpatie, pasigailėk!
K. Kristau, pasigailėk!	A. Kristau, pasigailėk!
K. Viėšpatie, pasigailėk!	A. Viėšpatie, pasigailėk!

5. Garbės himnas

Rubrikų įsakytomis dienomis iř leistomis progomis giedamas ar kalbamas gar-
 bės himnas:

GARBĖ DIĖVUI AUKŠTÝBĖSE,

ō žėmėje ramýbė gerōs vālios žmonėms!

Šlōviname tavė, āukštiname tavė,
 leņkiamės tau, gārbiname tavė;
 gėrimės tavo didžia garbė,
 Viėšpatie Diėve, dangāus Valdōve, visagāli Diėve Tėve!

Viėšpatie, vienātini Sūnaū, Jėzau Kristau,
 Viėšpatie Diėve, Diėvo Avinėli,
 Tėvo Sūnaū!

Tū naikini pasāulio nuodėmes —
 pasigailėk mūsų!

Tū naikini pasāulio nuodėmes —
 priiņk mūsų maldāvimus!

Tū sėdi Diėvo Tėvo dešinėjė —
 pasigailėk mūsų!

Tū vienas Šveņtas, tū — vienātinis Viėšpats,
 tū — pās didingiausias, Jėzau Kristau,
 sū Šventāja Dvasiā
 Diėvo Tėvo garbei. Āmen.

6. Pradžios malda

Kunigas, sudėjęs rankas, sako:

Meļskimės.

Drauge su kunigu visi kurį laikā tyliai meldžiasi. Po to kunigas, rankas išskėtes,
 gieda ar skaito pradžios maldā. Jā baigia taip:

Prāšome peř mūsų Viėšpatį Jėzų Kristū, tavo Sūnū,
 kuris, būdamas Diėvas, sū tavimi iř Šventāja Dvasiā
 gyvėna iř viešpatāuja peř āmžius.

Arba (jei pabaigoje minimas Jėzus Kristus):

Jis, būdamas Dievas, su tavimi iš Šventąja Dvasia gyvėna iš viešpatuoja per amžius.

Arba (jei kreipiamasi į Jėzų Kristų):

Tu, būdamas Dievas, su Tėvu iš Šventąja Dvasia gyveni iš viešpatauji per amžius.

Pradžios maldą baigus, žmonės atsako:

Āmen.

Žodžio liturgija

7. Pirmasis skaitinys

Skaitovas įlipa į sakyklą ir skaito pirmąjį skaitinį. Visi sėdėdami klausosi. Baigęs skaitovas priduria:

Tai Dievo žodis.

Visi atsako:

Dėkójame Dievui.

8. Atliepiamoji psalmė

Psalmininkas ar vienas iš giesmininkų gieda ar skaito psalmę, o žmonės kartoja priegiesmį.

9. Antrasis skaitinys

Jei yra antras skaitinys, skaitovas jį skaito sakykloje, kaip pirmąjį. Baigęs skaityti, priduria:

Tai Dievo žodis.

Visi atsako:

Dėkójame Dievui.

10. Posmelis prieš evangeliją

Giedamas posmelis su *Aleliuja* ar koks kitas giedojimas.

11. Pasiruošimas evangelijai

Jei numatyta smilkyti, kunigas įberia į smilkytuvą smilkalų. Skaitysiantis evangeliją diakonas, pasilenkęs prieš kunigą, pusbalsiu prašo palaiminimo:

Tėve, palaimink manė.

Kunigas pusbalsiu taria:

Teatveria Viėšpats tavo širdį iš lūpas, kád vertai skėlbtum jō šveñtąją Evangeliją — vardañ Diėvo Tėvo, iš Sūnaūs, + iš Šventōsios Dvāsios.

Diakonas atsako:

Āmen.

Jei diakono nėra, kunigas, nusilenkęs prieš altorių, tyliai sukalba:

Visagāli Diėve, nuvalyk māno širdį iš lūpas, kád vertai skėlbčiau tavo šveñtąją Evangeliją.

12. Evangelija

Diakonas arba kunigas, lydimas patarnautojų su žvakėmis, o jei numatyta smilkyti, ir su smilkytuvu, įlipa į sakyklą ir taria:

Viėšpats su jumis.

Žmonės atsako:

Iš su tavimi.

Diakonas arba kunigas:

Pasiklausykite šventōsios Evangelijos pagal ***

Tai sakydamas, nykėčiu daro kryzelius — po vieną ant knygos, savo kaktos, lūpų ir krūtinės. Žmonės atsako:

Garbė tau, Viėšpatie!

Diakonas arba kunigas pasmilko knyga, jeigu tai numatyta, ir garsiai skaito arba gieda evangeliją.

13. Po evangelijos

Baigęs diakonas arba kunigas taria:

Girdėjote Viėšpaties žodį.

Visi atsako:

Šlovė tau, Kristau!

Bučiuoja knyga, tyliai sakydamas:

Evangelijos žodžiai tenaikina mūsų klaidas.

14. Pamokslas

Sakomas pamokslas. Sekmadieniais ir privalomomis šventėmis jis išsakytas, kitomis dienomis — pageidaujamas.

15. Tikėjimo išpažinimas

Sekmadieniais ir iškilmių dienomis po pamokslu atliekamas tikėjimo išpažinimas. Kunigas paskelbia:

Giedame (kalbame) iškilmingąjį tikėjimo išpažinimą.

Visi su kunigu:

TIKIŪ (Ī) VIENA DIĖVA, visagālį Tėvą,
dangaūs ir žėmės, regimōsios ir neregimōsios visātos Kūrėją.
Tikiū (Ī) vieną Viēšpatį Jėzų Kristų, vienātinį Diēvo Sūnų,
priēš visūs āmžius gimusį iš Tėvo:
Diēvą iš Diēvo, šviēsą iš šviēsos, tikrą Diēvą iš tikro Diēvo;
gimusį, bēt nē sukūrta, ēsantį vienōs prigimtiēs sū Tėvu.
Peř jį visa yrā padarýta.
Jis dēl mūsų, žmonių, dēl mūsų išgānyimo nužengē iš dangaūs.
(Visi nusilenkia¹).

Šventōsios Dvāsios veikimū
priēmē kūnā iš Mergēlės Marijos ir tāpo žmogumi.
(Atsitiesia).

VaĪdant Pōncijui Pilótui,
jis dēl mūsų būvo prikāltas priē krýžiaus, nukankintas ir palāidotas.

Kaip Šventājame Raštē išpranašāuta,
trēčiają diēnā prisikēlė iš numirusių.

Īžengē Ī daņgų ir sēdi Diēvo Tėvo dešinėjē
Jis vėl garbingai ateis gyvūjų ir mirusiųjų teisti
ir viešpataūs peř āmžius.

Tikiū (Ī) Šveņtąją Dvāsią, Viēšpatį Gaivintoją,
kýlančią iš Tėvo ir Sūnaūs,
sū Tėvu ir Sūnumi gārbinamā ir šlōvinamā,
kalbėjusią peř prānašus.

Tikiū vieną, šveņtą, visuotinę, apaštalinę Bažnyčią
Pripažįstu vieną Krikštą nuodēmēms atlēisti.
Lāukiu mirusiųjų prisikēlimo
ir būsimo āmžinojo gyvėnimo. Āmen.

¹ Kalėdų I dieną (XII.25) ir Viešpaties Apreiškimo iškilmeje (III.25) iprastinio nusilenkimo vietoje klaupama vienu keliu, jei kalbama, abiem keliais, jei giedama.

Arba kunigas:

Giedame (kalbame) kasdienį tikėjimo išpažinimą.

Visi kartu su kunigu:

TIKIŪ (Ī) DIĖVA TĖVA visagālį,
dangaūs ir žėmės Sutvėrėją;
ir (Ī) Jėzų Kristų,
vienātinį jō Sūnų, mūsų Viēšpatį
(visi nusilenkia¹),

kuris prasidėjo iš Šventōsios Dvāsios,
gimė iš Mergēlės Marijos
(atsitiesia);

kentėjo priē Pōncijaus Pilōto,
būvo prikāltas priē krýžiaus,
numiręs ir palāidotas;
nužengē Ī prāgarus;
trēčiają diēnā kēlėsi iš numirusių;
Īžengē Ī daņgų,
sēdi visagālio Diēvo Tėvo dešinėjē,
iš teņ ateis gyvūjų ir mirusiųjų teisti.

Tikiū (Ī) Šveņtąją Dvāsią,
šveņtąją visuotinę Bažnyčią,
šventūjų bendrāvimā,
nuodėmių atleidimā,
kūno iš numirusių prisikēlimā
ir āmžinąjį gyvėnimā. Āmen.

16. Visuotinė malda

Toliau giedama ar kalbama liturginę dieną ar progą atitinkanti visuotinė (tikinčiųjų) malda.

¹ Kalėdų I dieną (XII.25) ir Viešpaties Apreiškimo iškilmeje (III.25) iprastinio nusilenkimo vietoje klaupama vienu keliu, jei kalbama, abiem keliais, jei giedama.

Aukos liturgija

ATNAŠAVIMAS

17. Pasirengimas atnašavimui

Po visuotinės maldos pradamas atnašų giedojimas. Jei nėra kam giedoti, jis visai praleidžiamas.

Patarnautojai patiesia ant altoriaus korporalą ir purifikatorių, pastato taurę, padeda mišiola.

18. Tikinčiųjų aukos

Dera, kad savo dalyvavimą tikintieji išreikštų atnašomis; duonos ir vyno — Mišioms laikyti arba kitokių aukų — Bažnyčiai ir vargšams išlaikyti.

19. Duonos atnašavimas

Kunigas, stovėdamas prie altoriaus, paima pateną su duona, laiko ją kiek pakeltą virš altoriaus ir tyliai kalba:

Garbė tau, Dieve, visatos Kūrėjau!
Iš tavo dosnūmo tūrime duonos,
kurią aukojame tau.
Tas žemės iš žmogaūs darbo vaisius
tąps mums gyvybės duona.

Pateną su duona padeda ant korporalo.

Jei negiedama, tuos žodžius kunigas gali tarti balsiai; žmonės gali atsakyti:

Garbė tau, Dieve, peį amžius!

20. Taurės paruošimas

Diakonas arba kunigas įpila į taurę vyno ir truputį vandens, tyliai kalbėdamas:

Slėpiningu vandeñs iš vyno susiliejimū
suvienyk mūs, Viėšpatie, sū dievystė savo Sūnaūs,
kuris mūsų žmōgiškąją prigimtį yrā prisiėmęs.

21. Vyno atnašavimas

Kunigas paima taurę, laiko ją kiek pakeltą virš altoriaus ir tyliai kalba:

Garbė tau, Dieve, visatos Kūrėjau!
Iš tavo dosnūmo tūrime vyno,
kurį aukojame tau.
Tas vynmedžio iš žmogaūs darbo vaisius
tąps mums dvāsiniu gėrimu.

Taurę pastato ant korporalo.

Jei negiedama, tuos žodžius kunigas gali tarti balsiai; žmonės gali atsakyti:

Garbė tau, Dieve, peį amžius!

22. Prašymas priimti atnašas

Kunigas pasilenkęs tyliai kalba:

Priiñk mūs, Viėšpatie,
nusižėminusius iš gailesčio kūpinus.
Tegū tau, Dieve, patiñka šiandiėnė mūsų aukā.

23. Smilkymas

Jei numatyta smilkyti, kunigas pasmilko atnašas ir altorių. Paskui diakonas ar patarnautojas pasmilko kunigą ir žmones.

24. Rankų plovimas

Altoriaus šone kunigas nusiplauna rankas, tyliai sakydamas:

Nuplāuk, Viėšpatie, māno kaltybę, nuvalyk māno nūodėmes.

25. Raginimas melstis

Paskui, ties altoriaus viduriu atsisukęs į žmones, skėsdamas rankas, kunigas sako:

Meļskitės, brōliai sėserys,
kād visagālis Diėvas Tėvas
malōniai priiñtū māno iš jūsų aukā.

Žmonės atsako:

Tepriima Viėšpats iš tavo rañkų šiā aukā.
Tegū ji teikia jām gařbę iš šlōvę,
ō mums iš visai Bažnųčiai — dvāsinę nāudā.

26. Atnašu malda

Kunigas, rankas išskėtęs, skaito ar gieda atnašu maldą. Pabaigoje rankas sudeda ir taria:

Prāšome peŗ Kristuŗ, mŗsu Viēŗpatŗ.

Arba (kreipiantis į Kristų):

Tu gyveni iŗ vieŗpatauji peŗ amŗius.

Arba (pabaigoje minint Kristų):

Jis gyvēna iŗ vieŗpatauja peŗ amŗius.

ŗmonēs atsako:

Āmen.